

tirjatvam; če ne, naj se popravijo in potem izdajo. (Dobro!) — Gosp. Förster stavi predlog, naj se prepusti odločitev o tem prihodnjemu odboru, on je za konec debate. (Se sprejme.)

Blagajnik g. Drenik sporoča, da je imelo društvo do sedaj dohodkov 142 gld., stroškov pa 21 gld. 2 kr., v blagajnici je tedaj še 120 gld. 98 kr. ostalo. Prvosednik potem naprosi družbenike, naj volijo nov odbor po §. 8. društvenih pravil.

Prof. g. Josip Stare nasvetuje, naj bi se predlagale sposobne osebe, da se potem izvolijo per aclamationem v odbor. (Se sprejme.) Po kratkem razgovoru se izvolijo sledeči gospodje: za prvosednika Franjo Ravnika, za blagajnika Franjo Drenik, za odbornike Anton Jentl, Anton Nedved, Drag. Žagar, Peter Grasselli, Andrej Praprotnik, Leopold Bélar, Viktor Bučar, Josip Noll, dr. Ambrožič, Vojteh Valenta, — vsi ti za Ljubljano; — gospodje: Feliks Stegnar, Stojec, Matija Šusteršič — za Kranjsko, — gospodje: Miklošič za Štajersko, Stöckl za Koroško, Hribar za Goriško, Cvek za Primorsko, Gerbic za Hrvatsko.

Učitelj g. Podobnik zahteva, naj se poverjeniki naznanijo po časnikih, da ljudstvo izve, kdo ima pravico društvo zastopati. — Gosp. Miklošič želi, naj bi se naprosili nekateri izvrstni slovanski kompoziterji, da za društvo zložijo nekoliko kompozicij. — Učitelj g. Papler razloži potrebo, da „Glasbena matica“ tudi skrbi za lahke cerkvene kompozicije. — Gosp. Valenta zagotovi, da bo odbor v prvi vrsti ozir jemal na šolske in cerkvene pesmi, vendar bo tudi treba skrbeti za to, da dobijo vže bolj izurjeni pevci in igralci tudi kako umetnejše delo v roke. Ker se nikdo ne oglasi več, obljubi gosp. prvosednik, da se bo vsem danes razodetim željam po mogočosti vstrezalo ter se konečno zahvali zboru za živo udeležbo.

Dopisi.

Iz Gorice 6. okt. —r— Prof. Haberlandt, ravnatelj tukajšnjega poskuševališča svilorejskega, nas zapusti in gre za profesorja na veliko gospodarsko učilišče na Dunaj. Težko da ga bode nadomestil sposoben mož, kajti italijanuhom tukajšnjim kakor nemčurjem vašim ni nič mar za pravi napredek domačega gospodarstva; oni v vsem uganjajo le politiko in najraje ono, ktera gleda čez meje avstrijske! Lepega vspeha za povzdigo slovenskega kmetijstva smo pričakovali, ko se je odprl slovenski oddelek na kmetijski naši šoli, in nismo se motili, kajti vrli gosp. profesor Povše je s svojim tehtnim in lahko umevnim podukom vnel srca naših kmetov za umno gospodarstvo, za napravo vinorejskih društev, za povzdigo vinstva itd. Al zdajci žalibog! žuga vsemu temu propad, kajti kmetijsko šolo hočejo prenesti v Kormin, to je, na laško mejo, s to preselitvijo pa vzamejo slovenskemu učilišču učence in tako podvežejo žile temu zavodu. Zagovarjajo sicer to preselitev z družimi razlogi; al kdor ni popolnoma gluh in slep, razvidi, da nimajo namere druge, nego to, pokopati slovenski oddelek šole kmetijske. Skušnja bode kazala, ali sem govoril resnico ali ne.

Iz Zavca 4. okt. x-y. — Ako stara zarotnica: „eden za vsakega — vsi pa za enega“ je resnična, morem misli nekaterih delničarjev „Nar. tiskarne“ razodeti. Te dni bila je kopica gorečih privržencev „Slov. Naroda“ v Celji skupaj, ki so eno pa drugo ugibali; jedro vseh debat bilo pa je: „Dr. Costa mora pasti“. Ko enega tistega zarotnikov vprašam, sukal se je, kakor da bi bil v zadevah Matičnih neveden Izraelec. „Kaj pa se tolikanj togotite zoper dr. Costo in dr. Bleiweisa?“ „Zato — mi odgovori narodovec — zato, ker hočeta, da

bi Matica svojo tiskarnico imela; ako jo pa ona ima, je národna tiskarnica v zgubi, in naš časopis „Slov. Narod“ utegne poginiti, tem več, ako Matica, kakor slišimo, začne svoj list izdajati“. „Najboljše bi bilo — pravi dalje — da bi Matica z našo tiskarnico se združila, in ona „Slov. Narod“ izdajala, kajti njeni namen mora biti omika ljudstva!“ — Na to odidem in si mislim: No! zdaj sem vendar na svoja ušesa na pravem studencu pravo zvedel; tedaj le grda sebičnost vodi take apostole „omike in svobode!“ Res za vas brezverne liberaluhe bilo bi tako že dobro in prav, a Bog se usmili našega slovenskega ljudstva! — Čuvajte toraj pošteni Slovenci, da Matica ne pride v roke brezverskih janičarov. „Novice“, „Danica“, „Glas“, „Gospodar“ in drugi potegnite zvitim omikalčarjem šemo z obraza in bodite prepričani, da pošteni narod slovenski stoji za vami!

V Ložu 5. vinotoka. — Napačnih občinskih zadev ne morem več zamolčati. Popred je občinski zastop delil gozd po zemljiščih (gruntih), zdaj pa, ko so farno šolo popravili in jo vzdignili za eno nadstropje, jim pa kar na enkrat v glavo pride, da ti stroški, ki pridejo na našo občino, morajo se razdeliti po hišnih številkah; naj bode vže bajtar, polovičar, gruntar z enim ali z dvema, tremi ali štirimi grunti, vsi morajo enako plačati. To je vendar strašanska krivica! Zmirom smo slišali, da se od berača ne more toliko terjati kakor od bogatina, in da pri cesarskih davkih velja razmera, da ta plača več, kdor več ima. Kdo tedaj je županom in njihovim svetovalcem dal pravico, pri občinskih davščinah drugač postopati, kakor tako, da se one razdelé po razmerah direktnih (gruntnih in družih taci) davkih?! Taka razmera je pravična, ker zadene vsacega toliko, kolikor more nesti. Če je nekdanj morebiti bila navada taka, da se je po hišnih številkah razdelil davek za šolo itd., je moglo to le nekdanj veljati, ko so šole in davki bili vse drugačni. Dandanes bila bi stara navada le nova krivica. Zarad tega je šla tudi pritožba do sl. deželnega odbora v Ljubljano, podpisana od 52 hišnih gospodarjev. Trdno se zanašamo na pravično rešitev pravične naše pritožbe.

V Motniku 2. okt. (Srčno zahvalo sl. Matici) za naši šoli dobrotljivo poslanih 13 knjig različnega obsega za šolsko rabo izrekujem v imenu njenem. Tej očitni zahvali sl. Matici slovenski pa dodajam pristrčno zahvalo blagemu gosp. G. Križniku, ki si je ljudomilo prizadjal, da je zasebna Motniška šola dobila to lepo pripomoč.

France Sajovic, učitelj.

Iz Starega Trga na Notranjskem 4. okt. (Čitalnica naša) obhaja obletnico 13. dne oktobra s tombolo in plesom. Tudi nova volitev odbora bode ta večer. Vljudo se vabijo udje pa tudi rodoljubni neudje v to veselico.

Odbor.

Iz Ljubljane. — Da se dežela naša ubrani goveje kuge, ki se je iz Bosnije zatrosila v Slavonijo blizo Hrvaške, je c. k. deželna vlada ukazala zapreti mejo proti Hrvaškemu, da ne pride ne hrvaška goveja živina ne drobnica, pa tudi nič družega od zaklane te živine v našo deželo. Tudi Štajarska in Primorska vlada je na svoji meji to ukazala. Huda kaznen zadene tacega, kdor prelomi to prepoved in prinese veliko nesrečo v svojo deželo.

— (Iz seje deželnega odbora 5. oktobra.) Obravnaval se je načrt o zdravstvenem nadzorstvu po občinah na deželi. Ta načrt, ki ima priti v razpravo deželnemu zboru, je izdelal c. k. deželni zdravstveni svet in c. kr. deželna vlada ga je z dodanimi mnenji okrajnih glavarstev poslala dežel. odboru v prevdarek. Dr. Jan. Bleiweis je v obširnem poročilu poročal o tem načrtu; odbor je soglasno sprejel vse njegove predloge, namreč

1) da je deželi potrebna boljša skrb za zdravstvene zadeve, 2) da pa ta načrt v nobenem oziru niti ni pripraven niti izpeljaven za deželo našo, in 3) nasvetuje, kako naj se drugač vredí boljše zdravstveno nadzorstvo. — Na odpis c. kr. deželne vlade, da ne pritrdi predlogu deželnega odbora, da bi se zaradi pomanjkanja prostora v deželni norišnici dali mirni norci v poseben oddelek posilne delavnice, kjer bi prav v nobeno dotiko ne prišli z delalničarji, se je sklenilo, zastran tega obrniti se na ministerstvo in tudi prihodnjemu deželnemu zboru to stvar predložiti. — Po predlogu c. kr. deželnega šolskega sveta je deželni odbor sklenil, da se v podporo učitelja nove ljudske šole v Banjiloki postavi v proračun normalnega šolskega zaklada za l. 1873. znesek 50 gold. — Vloga cestnega odbora Kočevskega za podporo iz deželnega zaklada za nadaljevanje nove konkurenčne ceste iz Kočevja v Črnomelj se bode predložila deželnemu zboru. — Vsled stanovitnega zanemarjanja skladnih cest v Bistriškem okraju na Notranjskem se je sklenilo, da se podá o tem deželni vladi sporočilo, da ona po svojih organih primora ljudi, da slabe ceste popravijo. — Deželnemu zboru se bode predložil načrt deželne postave o uravnavi pravnih razmer učiteljev na javnih ljudskih šolah in načrt postave, kako naj se napravljajo, zdržujejo in obiskujejo javne ljudske šole.

— (Naznanilo dražbe Sufolških prešičev), ki jo napravi družba kmetijska v Ljubljani, beró gospodarji v današnjem „Oglasniku“.

— (Veliko zgodovino v malo dnevih) imamo o šolskih zadevah danes povedati svojim bralcem. Videli bodo, da je ministerstvo Auerspergovo jako delavno o tem, da se zgodi, kar zahteva „Tagblatt“, ki zdaj na vrhuncu svoje gloriije stoji. Izvrstnega prof. Tušek-a, ki ga je deželni odbor predlagal za deželnega šolskega svetovalca, je očrnil za „narodnjaka klerikalca“, tedaj — nesposobnega za tako mesto, in vkljub jasni postavi prišel je ravnatelj Mrhal na njegovo mesto. Potem je s srditostjo stekle živine napadal deželnega nadzornika ljudskih šol dr. Jarca tako dolgo, da je bil odstavljen in na njegovo mesto zdaj posajen tisti učitelj Pirker, ki ga „Tagblatt“ „eine That“ imenuje, kterege pa naši bralci iz delovanja v gemeinderathu in v konstitucijskem društvu tako narobe poznajo, da je mislil vsak, kdor je to novico slišal, da to nikakor ni mogoče. Al danes je vse mogoče; zakaj bi tudi Pirker ne bil nadzornik ljudskih šol? Njegovo ime je po deželi na takem glasu in tako brez veljave, da v narodnem in verskem oziru on ne bode nič pokvaril. Kakor slišimo, se je vrli naš Močnik pri tej priči, ko je bil Pirker imenovan, odpovedal okrajnemu šolskemu nadzorstvu, češ, da s Pirkerjem ne moreta skupaj orati. Da bi se dalje po „Tagbl.“ „konec storil gospodstvu (dem kläglichem Getriebe) deželnega šolskega sveta“, zopet pride dr. Wretschko kot „realist“ na prejšnje mesto v naš šolski deželni svet, Holcingerja začasno vendar še suplira gosp. Šolar. Pod Hohenwarthom sta dva vnana inspektorja — Wretschko in Holcinger „Castor in Polux“ — bila nam nepotrebna spoznana, Auersperg pa zopet misli, da sta potrebna, čeravno kaj tacega nikjer ni. Tedaj prav kakor v kaleidoskopu: zmirom kaj drugega! Radovedni smo vedeti le to, kaj nazadnje bode iz vsega tega? Učiteljski zbor je unidan temeljito dokazal potrebo, naj pripravniki znanstveno blago v preparandiji kupujejo v tistem jeziku (slovenskem), v katerem ga otrokom v ljudski šoli prodajajo, in „rajniki“ deželni šolski svet je nedavno soglasno sklenil, da prirodoepisje, zemljepisje in povestnica naj se, kakor je že lani sklenjeno in od ministerstva tudi odobreno bilo, učijo slovenski; al trójica

Hrovatova (Lesjak, Linhart in Gariboldi) modruje po „Tagblattu“, da je to „offener Hohn dem Fortschritte“, in čujte! sklep postavnega deželnega šolskega sveta pade pod klop. „Tagblatt“ jubilira: prav vse bode zdaj nemško v preparandiji, razun ubozega kerščanskega nauka! — Deželni zbor ima po takem na postavnih podlagah toliko gradiva za obravnave, da je veselje. Če pa bode rogovilil, poslali ga bodo zopet domu, in to bode zopet po „Tagblattovcih“ „eine That“. Šel bo, al če zopet tak pride, kaj pa potem? Ga bodo pa zopet zapodili. Če pa zopet pride tak? No! na to motovilo nam ne ostaja drug odgovor nego ta, ministri so od danes do jutri, narodi pa ostanejo.

— (Črtice o novem šolskem letu.) V 1. razred ljubljanske gimnazije se je sprejelo letos 98 učencev: v slovenski razdelek 56, v nemški 36, — v 1. razred realke se jih je sprejelo 134: v slovenski razred 42, v nemški 92. — V novo nemško Kočevsko gimnazijo so zbobnali skupaj — kakor slišimo — 12 učencev. — V 1. razred c. k. vadbice za učiteljice, ki se je letos v Ljubljani vprvič začela, so dobili — celi dve učenki; vse nek je raje šlo v nunsko šolo.

— (Za nadzornika ljudskih šol za okraj Radoljski) je po nasvetu deželnega šolskega sveta imenovan gosp. dekan Kešè v Begunjah.

— (Društvo v podporo šolsko „Šola“) se iz Idrije preseli v Ljubljano.

— (Katoliškega društva) dobrodelni oddelek že je začel priprave delati, da zopet letos se bode oblekla in obula množica revnih šolskih otrok; slišimo, da 100.

— (Mestni zbor) je v poslednji svoji seji sklenil, prihodnjemu deželnemu zboru vložiti prošnjo, naj se mu na poti deželne postave ali 1) dovoli loterijsko posojilo, po katerem sme mesto na pósodo vzeti poldrugi milijon goldinarjev, ali 2) če tega ne, da sme priklado za stanovanje povikšati in zraven tega na vse direktne davke naložiti priklado 10 gold. od 100. — Bodisi to ali uno, nov davek je pred durmi. Tudi je sklenil pomnožiti mestno policijo na 21 mož s plačo po 360 do 400 gold. in nastaviti jej komandanta s 600 gold. letne plače. Vsa policija dobí uniformo s sabljo.

— (Gosp. Alešovec) je 6. dan t. m. zavoljo „Brenčelnovega“ članka o Rüsterjevem psu šel pokoro delat na Žabjek; sv. Miklavž ga bode še le oprostil zopora.

— (Poziv.) Pevska šola v ljubljanski čitalnici in pevske vaje za moški in ženski zbor začenjajo se pod vodstvom pevovodje g. Valente prihodnji teden, in sicer: pevska šola za gospode 11. dne t. m. ob 8. uri zvečer, pevska šola za gospodičine 16. dne t. m. ob 6. uri zvečer, vaje pevskega zbora gospá in gospodičin vsak četrtek od 7. do 8. ure zvečer, vaje za moški zbor bodo vsak torek in petek od pol 8. do 9. ure zvečer. — Kdor želi se izuriti v pevski šoli, v kateri se podučuje brezplačno in pozneje pridružiti se pevskega zboru čitalničnemu, naj blagovoli oglasiti se v omenjenem času pri pevovodji.

Čitalnični odbor.

— (Dramatično društvo) je v nedeljo začelo svoje predstave v deželnem gledišču. — V saboto 12. oktobra se predstavlja prvokrat nova veseloigra v 2 dejanjih „Št!“ po francoskem poslovenjena od V. Mandelca, potem pa že znana dobra šaloigra v 1 dejanji „Beli Otelo“. Sedeži se bodo dobivali, kakor po navadi od 10.—12. ure zjutraj pri gledališki kasi, lahko se pa že tudi poprej abonira na sedeže pri blagajniku dram. društva gosp. Žagarju, in sicer veljá fauteuil (brez vstopnine) za 24 predstav 7 gold. 20 kr., za 12 predstav 3 gold. 60 kr., sedež v parterji (brez vstopnine) za 24 predstav 4 gold. 80 kr., za 12 predstav

2 gold. 40 kr. Kasa se bode odprla ob pol 7. uri, začetek je ob 7. uri zvečer. Za letošnjo saisono je pripravilo dramatično društvo več lepih resnih igrokazov, ktere bode kmalu spravilo na oder.

— (Pobirki iz časnikov.) Z veliko nevoljo je bral vsak posten domačin v podlistku 227. lista „Laibacherice“, kar je pod naslovom „Herbst-Revue“ spisaril tujec, ki je nedavno prilazil v našo domovino, da je dobil kos kruha. V tem spisku skruni svetinji naše: národní jezik v ljudskih šolah in vero našo na sv. pismo, rekoč: „Bog je rekel — kakor nam basen (eine Mähre!!) pripoveduje — pred 6000 leti te-le važne besede: „bodi naj luč!“ Povsod v Avstriji sveti luč, in kaj le pri nas naj vlada duševna temota? — 24. in 25. septembra je bil učiteljski zbor; in „črna temota se je razprostrila ta dva dneva čez zbornico učiteljev in solnce svobode se je zatemnilo popolnoma“. In tako nakopičuje ta mož — pravijo, da celó vrednik „Laibacherčin“ — psovko na psovko, govori o črnih tičih itd. In vse to se sme v vladnem časniku pisariti!! — Imeli bi še odgovoriti 115. listu „Slov. Nar.“; al prostora nam manjka danes; zato drugi pot in — zadnjikrat, kajti zdaj slovenski svet že dobro vé, pri čem da je.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Ogersko. Iz Pešta. — 3. dan t. m. je avstrijska delegacija imela prvo javno sejo. Obravnaval se je proračun za ministerstvo vnanjih zadev. Pri razpravi stroškov (440.000 gold.) za skrivni zaklad (dispositions-fond) so dr. Rechbauer, dr. Giskra — taki so liberalci! — grof Wickenburg govorili za privoljenje tega denarja, dr. Poklukar pa zoper. Andrassy je zmagal; dovolila se mu je velika svota za skrivne stroške; le dr. Poklukar in Greuter sta glasovala nasproti. Mi čestitamo dr. Poklukarju, da je nasprotoval stroškom skrivne policije, in če tudi sta padla on in Greuter, zmogla sta vendar pred svetom.

Dr. Poklukar je po stenograf. zapisniku tako-le govoril:

„Kar mene odločuje, za ali zoper privoljenje predloženega stroška glasovati, je odgovor na dvojno prasanje: ali je ta strošek potreben, ali je vsaj koristen? Prazen bi bil moj trud, ko bi hotel odgovora iskati na te vprašanja v vladnem predlogu ali v odborovim poročilu. Prvi vtemeljuje svoj predlog s tem, da izreka: „vlada v ta namen potrebuje denarja — ona ga potrebuje toliko in toliko“; — odborovo poročilo pa pravi: „gospod minister vnanjih zadev za tajni zaklad potrebuje 440.000 gl., toraj nasvetuje jih privoliti“. — Taki razlogi vendar mene nikakor ne morejo napeljati v to, da bi glasoval za privoljenje.

Pred vsem moram omeniti, da se imajo po letošnjem troškovniku v ravno ta namen, kakor ga ima skrivni zaklad, to je, zaklad za varnost države za redne stroške izdati velikanske svote, namreč: za diplomatične zastope, ki imajo čuti nad nevarnostim, jih zabraniti in naznaniti 1 milijon in 70.000, za vojaštvo pa nad 113 milijonov gold.. Preiskavati je tedaj treba dalje: ali se morebiti o tem, kam in kako bi se ta zaklad utegnil obračati, kaj državi uspešnega nahaja? Razložil nam je gospod minister vnanjih zadev, da smo z vsemi sosedi v zanesljivo mirnih razmerah, da namen naše politike je, ne le ohraniti mir s tistimi državami, s katerimi smo bili dosihmal v prijaznosti, temveč tudi delati na prijazne zveze s takimi državami; s katerimi jih dozda še nismo imeli. Poročal nam je on o najboljših zagotovilih miru od Nemčije, ravno tako je zagotavljal, da sosed na izhodu, Rus, strahovitega panslavizma ne podpira. Nasproti so razprave v odboru kazale, da je

skrivni zaklad namenjen posebno južno-izhodnji meji naše države. (Proti grofu Andrassy-u, ki je z glavo majal pri teh besedah.) Njegova eks. gospod minister tega sicer ni izrekoma pravil, al tudi besedice ni ugovarjal, ko se mu je od druge strani v odboru to trdilo. Vsled tega tedaj po pravici sklepam, da bi utegnil ravno strah pred panslavizmom biti, ki ima požreti več del tega zaklada. Ker pa vendar imamo od ene strani zagotovilo Rusije, da takih namer ne bo podpirala, ki že same po sebi ne morejo biti nič družega nego prazne meglene prikazni, in ker bi dalje Nemčija in Turčija same po sebi kaj tacega ne mogle podpirati, zato mislim, da mogočni Avstriji drugim manjim državicam na jugu nasproti ni treba imeti strahu in posluževati se še izrednih sredstev. Kakor se po mojem prepričanju tajni zaklad obrača, je le v kvar morali, tako si ne morem tega misliti drugače, kakor, da se ta denar meče v nenasičljivo žrela, ki tem bolj zijajo, čem več se vanje meče! In kaj imamo od vsega tega, kot to, da si k večjemu za trenutek pomagamo iz zadrege, do reda in stanovitnega pomirjenja pa vendar ne pridemo nikdar! Gospoda moja! bolj treba in na času bi že bilo, delati na to, da se protinaravnim razmeram na jugu, ktere vsa omikana Evropa že dolgo dolgo obžaluje, stori konec s tem, da se pravično poravnajo. Omenjenih 440.000 gl. bi bilo boljše, ako bi jih lahko vtrpeli, obrniti za prosveto ljudstev, za dobre šole, ker bi nam to gotov in obilen dobiček obrodilo. — Kar se konečno tiče vprašanja; ali se s privoljenjem tega zaklada skaže ministerstvu zaupanje ali ne, je sicer gospod minister odločno odgovoril, da ne zahteva privoljenja v dokaz zaupanja, ampak le zato, ker ga potrebuje. Jaz nikakor ne tajim, da se možu skaže zaupanje, ako se mu privoli 440.000 gold. ter reče: tu jih imaš, ravnaj z njimi po svoji previdnosti“, trdim pa to, da je mož še večjega zaupanja vreden, ako brez toliko denarja svoje namene doseže. Po vsem tem odločno glasujem zoper privoljenje stroškov za skrivni zaklad“.

Zeló nevarno mora stati stvar o tem, da se ministru vojaštva dovoli triletna služba vojakov, kajti skoro vse dunajske ministerske ekselence so prihitele zdaj v Pešt obdelavat svoje prijatelje; v vsakem kotu zbornice sedi ekselence, ta obdeluje tega, una družega. In to se imenuje „svoboda poslanstva“! — Stroški za vojaščino bodo potem za kakih 27–28 milijonov več, in če se spomnimo, kako so zvonovi miru se glasili iz Berolina, ko so bili 3 cesarji ondi skupaj, potem nam res ne gré v glavo, zakaj da bi bilo več armade zmirom na nogah potreba. Al gospod minister vnanjih zadev grof Andrassy nam je le vendar tako čuden prerok miru, da se nazadnje čedalje jasnejše kaže, da Berlinski shod miru ni vtrdil. Enkrat — in to prvokrat — je rekel: „mir je zagotovljen“, — drugikrat jo je zasuknil drugač, namreč, da „5 let se nič prav ne vé, ali ostane mir ali ne“, — in unidan (tretjikrat) pa jo je zopet obrnil drugač, namreč da od spredaj se vidi mir, od zadej pa se kaže drugač.

— Včeraj se je v javni seji avstrijske delegacije začela druga jako važna razprava o tem: ali naj vojak popolnoma svoja tri leta v armadi služi ali pa (kakor dozda) le dve leti, tretje leto pa na odpustu dosluži. Tako podaljšana služba stala bi v naslednjih svojih 28 do 30 milijonov. Da vojak 3 leta v armadi služi, to je odločeno v vojni postavi; al dozda ni se ravnalo po tej postavi, ker se je vsako leto toliko novincev (rekrutov) nabralo, da so se odpustili taki, ki so služili že 2 leti. Če kje velja pregovor, da „vsaka stvar ima dve strani“, tako velja tukaj, da se zamore zagovarjati zahteva vladna ali pa zanikati.